

Opinnäytetyö (AMK)

Media-ala

Journalismi

2023

Jere Hellsten

Tarinoita ja taustoja

– Millainen on toimiva urheiluraportti
printtimediassa 2020-luvulla

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Media-alan koulutus

2023 | 45 sivua

Jere Hellsten

Tarinoita ja taustoja

- Millainen on toimiva urheiluraportti printtimediassa 2020-luvulla

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää, miten urheilukilpailusta tai urheiluottelusta raportoidaan onnistuneesti seuraavana päivänä ilmestyvässä sanomalehden printtiversiossa 2020-luvulla. Tutkimuksessa olivat kirjallisten lähteiden lisäksi olennaisessa osassa myös suomalaisten maakuntalehtien urheilujournalismin ammattilaisten kanssa tehdyt haastattelut.

2020-luvun painetun sanomalehden urheiluraporttien kannalta merkittävässä osassa ovat tarinat urheilutapahtumista tai henkilöistä niiden taustalla. Hyvä urheiluraportti kertoo lukijalleen jotain, mitä urheilun seuraaja ei saa tietoonsa tapahtumaa tai tilastoja itse katsomalla. Urheilutoimittajan pitää nykypäivänä myös pystyä urheiluraporteissaan analysoimaan urheilutapahtumassa näkemäänsä ja pohtia syitä, jotka johtivat kilpailun tai ottelun lopputulokseen. Urheiluraporttien tekemiseen vaikuttaa osaltaan myös pula resursseista. Urheilutoimittajien lukumäärää on monissa medioissa vähennetty ja lehden tekemisen aikataulut ovat kiristyneet, mikä aiheuttaa ongelmia urheilutoimituksille.

Urheiluraportteja arvostetaan ja ne koetaan osaksi 2020-luvun painettua sanomalehteä, mutta alan toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja urheilujournalismin on kehityttävä sen mukana.

Asiasanat:

urheilu, urheilujournalismi, sanomalehdet, raportointi.

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Film and Media

2023 | 45 pages

Jere Hellsten

Stories and backgrounds

- What kind of sports report is workable in print media in 2020's

The purpose of this thesis was to find out how to successfully report about sports competition or match for the next day's print edition of the newspaper in 2020's. In addition to written sources, an essential part of the research also included interviews with sports journalism professionals from Finnish provincial newspapers.

In terms of the sports reports of the 2020's printed newspaper, a significant part consists of stories about sports events or the people behind them. A good sports report tells to the reader something that sports follower cannot have from the event or the statistics. Today, a sports reporter must also be able to analyse that what he saw in a sports event in his sports reports and reflect on the reasons that led to the result of the competition or match. The lack of resources also affects the making of sports reports. The number of sports editors has been reduced in many media and the schedules for producing the newspaper have tightened, which causes problems for sports editors.

Sports reports are valued and perceived as a part of the printed newspaper of the 2020's but the industry's operating environment is constantly changing and sports journalism must also constantly develop along with it.

Keywords:

sport, sports journalism, newspapers, reporting.

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Tapahtumaraportointi ennen ja nyt	8
2.1 Urheilujournalismin historiaa	9
2.2 Urheilujournalismin muutokset printtimediassa	10
3 Hyvän urheiluraportin laadulliset ja sisällölliset kriteerit	14
3.1 Asiantuntemuksen ja analysoinnin merkitys	15
3.2 Tekoälyn rooli urheiluraportoinnissa	17
3.3 Paikallisen urheilujournalismin merkitys ja kritiikin antamisen haasteet	19
3.4 Luovuuden ja tarinan rooli urheiluraportissa	21
4 Urheiluraporttien kriteerien muutokset	24
4.1 Internetin vaikutukset printtimedian urheiluraportointiin	24
4.2 Raporttien poisjätö printtimediasta	26
5 Kirjoitusprosessin vaiheet	28
5.1 Ennakkotyön merkitys urheiluraportissa	28
5.2 Raporttien kaavamaisuus	29
6 Aikataulujen vaikutus sisältöön	31
6.1 Kiire ajaa ahtaalle	31
6.2 Hyvän toimittajan ominaisuudet raporteja tehtäessä	34
7 Urheiluraportti tulevaisuudessa	36
7.1 Printtimedian muutoksen vaikutukset	36
7.2 Sosiaalisen median merkitys tulevaisuuden urheilujournalismissa	38
8 Johtopäätökset	40
Lähteet	42
Liitteet	
Liite 1. Haastattelukysymykset	

1 Johdanto

Urheilujournalismi on osa isompaa journalismin kenttää. Siinä käsitellään urheilijoita tai urheiluseuroja, sekä niiden ympärillä kulissee tapahtuvia käänteitä. Raportti käydystä urheilutapahtumasta on yksi koko urheilujournalismin perinteisimmistä muodoista. Raportissa pyritään perkaamaan käydyn urheilukilpailun tai ottelun tapahtumat tarkasti läpi ja koostamaan myöhemmin niistä lukijalle selkeä ja ymmärrettävä paketti, jossa on kaikki tarvittava tieto. Aihe oli itselleni kiinnostava, koska olen tehnyt muutaman vuoden ajan urheiluraportteja freelancerina eri sanomalehtiin, muun muassa pesäpallosta ja lentopallosta. Olen oman työni kautta nähnyt urheilujournalismin toimintaympäristöä, jota tutkin tässä opinnäytetyössä.

Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää, miten toimiva urheilun ottelu- tai kilpailuraportti rakentuu ja mitä kaikkea sen syntymiseen vaaditaan printtimedian ammattilaisten näkökulmasta. Yksi työn avainseikoista on se, miten nykyisin alan parissa toimivat ammattilaiset haluaisivat kehittää, tai parantaa raporttien sisältöjä, sekä miten toimittajat itse kokevat alan reagoivan ympärillä tapahtuviin muutoksiin esimerkiksi tapahtumien hektisyyden kannalta, ja olisiko urheiluraportoinnin sisällön tekemisessä varaa uusiutua vielä entisestään.

Urheilun raportointi on yhä vahvemmin siirtynyt verkkoon, jossa tieto on nopeasti kaikkien saatavilla. Tämän opinnäytetyön yhtenä tavoitteena on pyrkiä selvittämään sitä, miten urheilusta raportoidaan onnistuneesti seuraavana aamuna julkaistavassa sanomalehdessä ja miten tekeminen on muuttunut ajan saatossa ja toimintaympäristön kehittyessä. Kiinnostavaa on myös se, millaisena nykypäivän tekijät näkevät printtisisältöjen ja raporttien tulevaisuuden.

Urheiluraportoinnissa on yleistä nopea tempo tehdä juttua seuraavan päivän lehteen, koska tapahtumat ovat pääsääntöisesti ilta-aikaan. Mitä kaikkia valintoja tai ongelmia tämä voi toimittajan työssä aiheuttaa?

Tutkimuksen työympäristönä toimivat urheilujournalismin raportointikenttä ja isot sanomalehdet, jotka kirjoittavat paljon urheilusta. Raportit tapahtumista vaikuttivat olevan ainakin aiemmin tutkimani materiaalin (Kiukkonen 2013) perusteella ison yleisömassan silmissä yhä yksi koko alan kulmakivistä, mutta millainen merkitys tai painoarvo niillä on alan sisällä toimittajien ja esihenkilöiden keskuudessa? Halutaanko tapahtumaraportteja kenties vähentää printtimediassa ja laittaa enemmän panoksia esimerkiksi henkilöjuttuihin tai tutkivampaan urheilujournalismiin, joka ei olisi yhtä tiiviisti aikaan sidottu kuin puhtaat raportit käydystä kilpailusta tai ottelusta.

Tämän opinnäytetyön aineisto koostuu pääasiassa tekemistäni viidestä tutkimushaastattelusta urheilujournalismin ammattilaisten kanssa sekä aihetta käsittelevistä kirjallisista lähteistä. Opinnäytetyön aluksi luodaan katsausta tapahtumaraportoinnin historiaan ja urheilujournalismin alan kokemuksiin muutoksiin. Luvussa 3 käsittelemme urheiluraportin sisällöllisiä ja laadullisia kriteereitä, kuten esimerkiksi asiantuntemuksen ja analysoinnin merkitystä sekä paikallisuuden merkitystä urheilujournalismissa. Lisäksi tuon esille tekoälyn ja luovuuden rooleja urheilujournalismissa. Luku 4 käsittelee urheiluraportoinnin kriteerien muutoksia aikojen saatossa ja internetin vaikutusta niihin sekä urheiluraporttien mahdollista poisjättöä printtimediasta. Kirjoitusprosessin vaiheita sekä ennakkotyön merkitystä käsitellään luvussa 5. Luku 6 vuorostaan pohtii aikataulujen vaikutusta urheiluraporttien sisältöön. Urheiluraporttien tulevaisuutta ja esimerkiksi sosiaalisen median merkitystä siinä käsittelee luku 7. Luvussa 8 teen johtopäätöksiä opinnäytetyön aiheesta ja pyrin esittämään vastauksia johdannossa esittämiini tutkimuskysymyksiin.

2 Tapahtumaraportointi ennen ja nyt

Tämän opinnäytetyön keskiössä ovat urheilujournalismin ammattilaisten kanssa tekemäni haastattelut. Haastatteluiden kautta pyrittiin saamaan informaatiota opinnäytetyön aihepiiriä koskevista aihe-alueista. Näitä olivat esimerkiksi urheiluraporttien sisältö, sen muutokset ajan saatossa, urheiluraporttien laadulliset kriteerit, urheiluraporttien merkitys tulevaisuudessa sekä aikataulujen merkitys urheiluraportteja tehtäessä. (ks. liite 1.)

Haastateltavien valinta tapahtui etukäteen tehdyn suunnitelman pohjalta. Haastattelut tehtiin puolistrukturoituna haastatteluna eli teemahaastatteluna, jossa aihealueiden kautta käsiteltiin tämän työn osa-alueita ja pyrittiin selvittämään vastauksia tutkimuskysymyksiin (Hirsjärvi & Hurme 2022.)

Teemahaastattelu valikoitui tämän opinnäytetyön haastattelumenetelmäksi, koska tiettyjen aiheiden ja teemojen kanssa operointi vapautti haastattelutilanteita ja antoi varaa reagoida haastateltavien vastausten sisältöön itse haastattelutilanteessa, minkä vuoksi vastauksista tuli parempia. Koen, että tätä kautta myös haastateltavat pystyivät vastaamaan haastattelutilanteessa rennommin. Haastatteluiden tekemisen jälkeen litteroin haastateltavien vastaukset, minkä jälkeen ryhdyin analysoimaan ja jäsentämään haastateltavien vastauksia.

Haastattelin tätä opinnäytetyötä varten viittä printtimedian parissa työskentelevää urheilujournalismin ammattilaista. Haastatteluista neljä toteutettiin etäyhteyden välityksellä ja yksi tehtiin paikan päällä. Haastattelut tehtiin yksilöhaastatteluina ja niiden kesto oli 40 ja 65 minuutin välillä. Haastateltavat työskentelevät medioissaan urheilutoimittajina. Valitut mediat olivat suomalaisia isoja maakuntalehtiä, haastateltavat esiintyvät tässä työssä nimettöminä.

Valtaosalla haastateltavista on takana pitkä kokemus urheilujournalismin saralta. Haastateltava A on aloittanut uransa saman lehden palveluksessa noin

30 vuotta sitten ja lähes 25 vuotta niistä joko vakituisessa tai määräaikaisessa työsuhteessa. Haastateltavat B ja D ovat aloittaneet työuransa lähes 40 vuotta sitten. Haastateltava C on tämän ryhmän tuorein tulokas, hän on työskennellyt urheilujournalismin parissa vajaat 15 vuotta, joista vajaat 10 vuotta sanomalehden palveluksessa. Haastateltava E on tehnyt toimitustyötä noin 25 vuoden ajan. Haastateltavilta löytyy näin ollen myös näkemystä siihen, miten printtimedian urheilujournalismin tekeminen on muuttunut vuosien saatossa.

2.1 Urheilujournalismin historiaa

Urheilun tapahtumaraportoinnin perinteinen kaava on kertoa lukijoille, mitä urheilutapahtumassa tapahtui, kuka voitti, kuka hävisi tai kuka ylsi huippusuoritukseen. Raporttia tukevat usein urheilijoiden tai valmentajien kommentit käydystä tapahtumasta.

Suomalaisen urheilujournalismin historiassa urheiluun erikoistuneet lehdet loivat perustan sille, miltä urheilujournalismi osittain näyttää vielä tänäkin päivänä. Historiasta tuttuja elementtejä ovat edelleen kilpaurheilukeskeisyys, kaavamaisuus, kritiikkittömyys ja suorituskeskeinen konkreettisuus. Sanomalehdet alkoivat kirjoittaa urheilusta 1900-luvun alun suomalaisten olympiavoittajien kautta. Urheilusta tuli 1900-luvun alussa jonkinlainen valtti, kun lehdet kamppailivat lukijoista. 1920–30-luvuilla sanomalehdet tekivät pitkälti ratkaisun panostamalla paljon suosituimpien lajien huippu-urheiluun, mikä tapahtui tuloskeskeistä raportointia käyttäen. Ajan kuluessa sanomalehdet kohtasivat sähköiset haastajansa radion ja television. Tämän myötä sanomalehtien tapahtumaselostusten merkitys väheni, koska sähköiset viestimet olivat ehtineet julkaista tiedon ensin. (Laine 2023.) Kalle Virtapohjan urheilujournalismia ja urheilusankaruutta käsittelevän teoksen mukaan sanomalehti oli jo lähes sadan vuoden ajan jäänyt tietyllä tavalla muiden mediavälineiden jalkoihin (Virtapohja 1998, 72).

2.2 Urheilujournalismin muutokset printtimediassa

Haastateltava A (henkilökohtainen tiedonanto 23.5. 2023)¹ kertoi, että tekniikan kehittymisen lisäksi myös urheilujournalismin sisältöpuoli on kokenut valtavaa muutosta. Aiemmin hänen edustamassaan urheilutoimituksessa tehtiin kaikki jutut laajalti ja isosti. Tämä näkyi myös urheilusivujen suurena määränä. Hän kertoo esimerkkinä, että lehdellä oli jokaisella jääkiekon SM-liigan paikkakunnalla 1990-luvulla oma avustaja, joka kirjoitti jokaisesta ottelusta oman jutun, eikä pelkästään siis vain lehden lähialueen joukkueen pelistä. Hän kertoo, että sisältö on muuttunut esimerkin ajoista yhä paikallisemmaksi ja keskittynyt lehden lähialueen urheilijoihin sekä joukkueisiin, eikä enää tulisi mieleenkään toimia entisaikojen tavoin.

Haastateltavat muistuttivat siitä, että tekeminen on digitalisoitunut ja jutut sitä kautta myös. Digisiirtymä koetaankin haastateltavien keskuudessa yhtenä merkittävimmistä kehitysaskelista urheilujournalismin osalta.

Verkkosisällön kehittyminen on aiheuttanut haastateltavan E (henkilökohtainen tiedonanto 2.6. 2023)² mukaan sen, että printtilehti on alkanut pikkuhiljaa hiipua ja hän arveleekin, että printtimediat ajetaan jollain välillä jopa hautaan asti. Samassa haastateltava kuitenkin kertoo, ettei kehityksen nopeus ole välttämättä ollut niin kovaa kuin parikymmentä vuotta sitten ennusteltiin, että printti kuolisi jo muutamassa vuodessa. Vuonna 2023 on saman haastateltavan mukaan nähty oikeastaan alkusoittoa sille, että printtimedian ilmestymispäiviä vähennetään. Hänen edustamassaan mediassa 7-päiväisestä printtilehdestä on luovuttu, ja tätä liikettä ovat seuranneet myös muut mediat.

Mielenkiintoista ja osittain myös ristiriitaista on se, että historiassa juuri urheilujournalismi oli yksi niistä lehden osastoista, joka helpotti aikanaan sanomalehtien siirtymistä seitsenpäiväiseksi. Urheilu kiinnosti sanomalehtiä lukevaa yleisöä ja urheilusivuja oli viikonvaihteessa helpompi lisätä verrattuna

¹ jatkossa (Haastateltava A 2023)

² jatkossa (Haastateltava E 2023)

muihin osastoihin, koska urheilutapahtumat painoutuivat viikonloppuun(Laine 2023.).

Tampereen yliopiston journalistiikan yliopistolehtori Katja Lehtisaari uskoi keväällä 2023, että luopuminen sunnuntain lehtien printtiversioista saattaa nopeuttaa journalismin digitalisaatiota. Hän totesi samassa, että paperisen lehden alamäessä on kysymyksessä pidemmän aikavälin trendistä. Aihe on Lehtisaaren mukaan hieman kaksijakoinen. Sunnuntain printtilehden lopettaminen ei tarkoita uutistoiminnan lopettamista, vaan uutisten jakelumuoto muuttuu. Toisaalta ne ihmiset, jotka eivät lue uutisia verkosta, jäävät muutoksen myötä tavoittamatta. (MTV Uutiset 2023.)

Aihe herätti haastateltavissani monenlaisia näkemyksiä. Esimerkiksi sunnuntain printtilehtien painosten poisjätto vaikuttaa kaikkien mielestä ainakin jonkin verran urheilutoimintusten toimintaan. He mainitsevat, että lauantai on vilkas urheilupäivä, joten muutoksella on vaikutusta. Pääosin haastateltavat uumoilevat, että lauantain urheilutapahtumien sisältö raportoidaan jatkossa vain internettiin. Jos jutut päätetään laittaa myös maanantain printtilehteen, niin sen pitää tapahtua muodossa, joka kestää lukijoille vielä maanantainakin. Haastateltava A:n (2023) mukaan muutos voi aiheuttaa sen, että medioissa haetaan yhä enemmän ilmiö- tai henkilöjuttuja, johon hänen mielestään koko urheilujournalismi tuntuu muutenkin olevan menossa. Haastateltava E (2023) totesi ,että henkilövetoiset jutut nostavat myös otteluraporttien merkitystä ja pitävät sen relevanttina seuraavana päivänä ilmestyvässä printtimediassa.

Haastateltava D (henkilökohtainen tiedonanto 26.6. 2023³) odottaa mielenkiinnolla sitä, muuttaako sunnuntain printtiversio poistuminen niitä viikonpäiviä, jolloin urheilutapahtumia järjestetään. Tulisiko esimerkiksi perjantaista tai sunnuntaista isompia urheilupäiviä, jotta niiden tapahtumista pystytään raportoimaan printissä heti tuoreeltaan. Hän ei puolestaan näe enää järkeä siinä, että lauantain tapahtumasta kirjoitettaisiin enää mitään maanantain printtilehdessä. Hänen visionsa on, että alussa mediat ratkaisevat

³ jatkossa (Haastateltava D 2023)

todennäköisesti muutoksen niin, että raportti tehdään entiseen malliin, mutta vain verkkoon.

Haasteltavat puhuivat myös osaltaan siitä, kuinka raportin funktio printtimediassa on heidän mukaansa vuosien saatossa muuttunut. Internetin suoratoistopalveluista löytyy lukuisia suorita lähetyksiä urheilutapahtumista, eikä tarjonta rajoitu pelkästään kansainvälisiin tai kansallisiin suosittuihin lajeihin tai niiden pääsarjoihin, vaan livelähetyksiä tehdään jopa alempien divisioonien tai juniorisarjojen otteluista. Osassa tapahtumista on jopa selostaja. (Ruutu 2023.)

Muutama vuosikymmen sitten sanomalehti oli ainoa väline, josta ihmiset saivat tietää, mitä urheilutapahtumassa tapahtui. Siinä ajassa journalismi oli sellaista, jossa kerrottiin, kuka teki maalit tai muuta vastaavaa. Nykypäivänä ihmisillä on monia erilaisia väyliä saada tietoa urheiluotteluiden tai -kilpailuiden tapahtumista esimerkiksi internetin lähetysten tai tilastojen avulla.

(Haastateltava D 2023.) Haastateltava C:n (henkilökohtainen tiedonanto 31.5. 2023⁴) mielestä printin nykypäivän tekemisen tavoissa korostuu se, että printtiversio ilmestyy lukijalleen minimissään kahdeksan tai joskus jopa kaksitoista tuntia sen jälkeen, kun urheilutapahtuma on päättynyt. Tässä ajassa monet lukijat ovat saaneet jo tietoonsa sen, miten tapahtumassa on käynyt, minkä vuoksi printtimedian pitää tarjota lukijoilleen lisäarvoa taustoitusten, tapahtuman isomman merkityksen etsimisen, tai vaikkapa tarinallisuuden kautta. Tämä pitää tuki tapahtua niin sanottujen perusasioiden, kuten tuloksen kertomisen lisäksi. (Haastateltava C 2023.) Samalla haastateltavat kertoivat myös siitä, ettei verkkoon tehtävän tapahtumaraportinkaan kanssa voi viivytellä, etenkin arkipeleissä, sillä mitä myöhemmäksi jutun julkaisu menee, sitä enemmän potentiaalisia lukijoita on jo ehtinyt mennä nukkumaan.

Nopeuden vaatimuksesta huolimatta haastateltava E (2023) kertoi, että heidän mediansa lukijat ovat tottuneet odottamaan raporttia internetissä jopa puolitoista tuntia, eivätkä lukijat enää kaipaakaan nopeaa raportointia. Tapahtumaraportin sisältö on silloin pureskellumpi analyysi tai henkilöhaastattelu. Tästä hänellä

⁴ jatkossa (Haastateltava C 2023)

itsellään heräsi kysymys siitä, tarvitseeko maakuntalehden enää kertoa lukijoilleen, miten urheilutapahtumassa kävi, koska lukijoilla on joka tapauksessa olemassa muut kanavat, joiden kautta tieto kulkee. Hänen mukaansa maakuntalehdellä on olennaista tarjota lukijoille juuri se analyysi tai mielenkiintoinen kulma tulokseen.

Virtapohja (1998, 91) pohti teoksessaan sitä, että merkittävien uutisvoittojen saaminen on journalistien ammattikunnalle ja toimituksille kunnia-asia. Samassa kuitenkin todetaan, että yleisölle on suorastaan yhdentekevää, mikä media tiedon ensimmäisenä julkaisee. Tuohon aikaan nostettiin esimerkiksi aikakauslehdet, jotka eivät pääse ilmestymistiheytensä vuoksi nauttimaan suurista uutisvoitoista, näin ollen ne turvautuvat omaleimaisiin juttutyyppeihin dramaattisuutta tuovilla lisähuomautuksilla (Virtapohja 1998, 91). Teoksen ilmestymisestä on kulunut jo 25 vuotta ja siinä ajassa ihmisten median kulutustottumukset ovat ehtineet muuttua.

Näen asian muuttuneen niin, että sanomalehtien printtiversiot ovat asettuneet samaan asemaan 1990-luvun aikakauslehtien kanssa, koska internetin yleistymisen myötä nopea uutisointi ja uutisvoittojen napsiminen on siirtynyt verkkolehtiin printtiversioiden siirtyessä ikään kuin henkilökuvien ja haastatteluiden paikaksi puhtaasti uutisoinnin sijaan.

Urheilutoimittajain liiton Fair Play-lehdessä kerrottiin siitä, että ammattilaisten mukaan tulos ja tarina yhdessä vetävät kuluttajia puoleensa. Yle Urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussilan mukaan esimerkkinä tästä toimii jalkapalloilija Amanda Rantanen, joka teki naisten A-maajoukkuedebyyttissään maalin, kun pallo osui häntä kasvoihin. Tämä erikoinen sattumus aiheutti sen, että hänestä aiemmin tehty henkilökuva alkoi myös kiinnostaa lukijoita (Lehtisaari 2021, 35.)

Osa haastateltavistani näkee asian niin, että urheilutapahtumasta etsitään ilmiö tai kiinnostava urheilija, jonka kautta raporttia lähdetään rakentamaan. Itse tapahtumasta voidaan kertoa vain hyvin kursorisesti jonkin yksittäisen urheilijan ja tämän henkilökohtaisen tarinan kautta.

3 Hyvän urheiluraportin laadulliset ja sisällölliset kriteerit

Aiemmista urheilujournalismia käsittelevistä opinnäytetöistä on huomattavissa, että jo 2000-luvun alussa on huomattu toteavan urheiluraportin olevan menossa pois muodista. Sanna Vuorinen kirjoitti omassa urheilujournalismin laatua esihenkilöiden näkökulmasta käsittelevässä pro gradussaan (Vuorinen 2007) yksityiskohtaisen toteavan ottelu- tai kilpailuselostuksen olevan jo tuossa ajassa tarpeetonta ja että siihen pitää löytää tulevaisuudessa palasia muualta urheilujournalismin osa-alueelta (Vuorinen 2007,49). Heli Kiukkosen pro gradu (Kiukkonen 2013) selvitti kymmenen vuotta sitten Keski-suomalaisen lukijoiden näkemyksiä urheilujournalismista ja sen sisällöistä. Siinä esille nousi se, että ainakin tuohon aikaan yleisö piti vielä raporttien tärkeimpänä ominaisuutena pelitapahtumien läpikäyntiä. Itse tekijät puolestaan olivat silloin sen kannalla, että juuri tällaista tekotapaa pitäisi vähentää ja keskittyä muihin juttuihin (Kiukkonen 2013, 103.)

Kymmenen vuotta Kiukkosen työn valmistumisen jälkeen haastatteleman urheilujournalismin tekijät ovat yhä vahvemmin sitä mieltä, että raporttien tulisi kiinnittää huomiota tapahtumien taustoihin, henkilöihin, sekä heidän tarinoihinsa, joiden kautta pystytään rakentamaan raporttia eteenpäin. Itselleni syntyi vaikutelma siitä, että urheilutoimituksissa osittain pyritään pois urheilujournalismille tyypillisestä raporttimaisesta kerronnasta.

Vuorisen työssä nostetaan esille myös se, että toimittajat olivat ainakin tuolloin vastahakoisia tekemisen kulttuurin muutoksille. Asenne eli vahvana etenkin kokeneiden toimittajien keskuudessa. Vuorisen pro gradussa povailtiin työ-kulttuurin muuttuvan vasta, kun uusi toimittajasukupolvi aloittaa työskentelyn urheilutoimituksissa (Vuorinen 2007 74-76).

Haastatteleman urheilujournalismin ammattilaiset näkevät nuoren toimittajasukupolven kehittävän tekemistä sillä tavalla, että he ovat jo valmiiksi valmistautuneet tekemään juttuja internettiin ja se tulee heillä ikään kuin

selkäytimestä. Nuorten journalistien on haastateltavien mukaan myös helpompi sopeutua urheiluraportoinnin muutokseen: juttujen pitää tulevaisuudessa tarjota muutakin kuin kronologista kerrontaa kilpailun tai ottelun tapahtumista.

3.1 Asiantuntemuksen ja analysoinnin merkitys

Tero Malinen (2011) käsittelee pro gradussaan sanomalehtien urheilusivujen sisältöä ja niitä kohtaan esitettyä kritiikkiä. Työssä esitetään näkemys siitä, että urheilujournalismissa tarvitaan juuri urheilutietoa ja perehtyneisyyttä (emt, 21).

Haastateltavani olivat pääsääntöisesti samoilla linjoilla siitä, että täsmällinen lajitietämys on urheiluraporttien tekemisen kannalta todella tärkeää, ja toimittajalla pitää olla termit hallussa sekä tietynlainen kyky analysoida sitä, mitä hän urheilutapahtumassa näkee. Haastateltava D (2023) kokee toimittajan erityisen asiantuntemuksen jostain lajista olevan jopa eräänlainen kilpailuvaltti muita lehtiä tai medioita vastaan käytävässä kilpailussa lukijoista.

Asian kääntöpuolena haastateltavat kokevat kuitenkin sen, että toimittajalla pitää olla pohjalla yleistietämys ja kiinnostus erilaisiin asioihin, tämän koetaan helpottavan esimerkiksi alalle työllistymistä. Yhtenä aspektina tähän haasteeseen liittyy se, että urheilutoimituksissa toimittajien määrää on vähennetty ja se vaikeuttaa vain yhteen tai kahteen lajiin keskittymistä, yhden ja saman toimittajan on kyettävä tekemään juttuja lukuisista lajeista uskottavasti.

Haastateltava B (henkilökohtainen tiedonanto 25.5. 2023⁵) kertoi resurssipulan ajoittain vaikuttavan siihen, millaisia juttuja voidaan tehdä, koska heidän mediassaan on usein sellainen tilanne, että sama toimittaja joutuu usein tekemään samasta tapahtumasta raportit verkkoon sekä printtiin, videoita tai haastatteluita (Haastateltava B 2023). Tämä osaltaan vaikeuttaa kaivatun analyttisemmän sisällön tekemistä.

Haastateltava E:n (2023) mukaan monipuolisia juttumuotoja tarvitaan: joskus toimittaja voi tehdä jonkin lajin suurkuluttajia palvelevan jutun ja toisella kertaa

⁵ jatkossa (Haastateltava B)

valmis juttu voikin olla Human intrest- tyyppinen henkilökuva urheilijasta, joka kiinnostaa erilaisia lukijoita. Hän tarjoaakin vaihtoehdoksi ikään kuin hybridimallia, jossa olisi elementtejä näistä juttutyypeistä. Se puolestaan tarjoaa mahdollisimman monenlaisille lukijoille mahdollisuuden tarttua juttuun.

Jarkko Harjumaa tutki omassa opinnäytetyössään urheilujournalismin muutosta 20 vuoden aikana toimittajien ja uutisten näkökulmasta (Harjumaa 2018). Harjumaa tähdentää työssään sitä, että jo tuon työn valmistumisen aikaan urheilutapahtumien raportit rakennettiin usein asiantuntijuuden ja analyysien varaan. (Harjumaa 2018, 28, 33.) Samalla esille nousi myös se, että analysoinnin määrä oli jo tuolloin lisääntynyt.

Haastattelemani ammattilaiset olivat jokainen sitä mieltä, että toimittajan analyttisen sisällön merkitys valmiissa raportissa on suuri ja sen painoarvon tulisi vain kasvaa tulevaisuudessa. Haastateltavat nostivat esiin myös sen, että nykyaikana urheilun tilastot, television ottelulähetykset ja tapahtumat ovat kuluttajille helposti saatavilla. Tämä tuo puolestaan mukanaan sen, että otteluraporttia tekevän toimittajan on kyettävä analysoimaan syvällisesti urheilutapahtumaa ja luomaan lisäarvoa lukijoille sekä saattaa yleisön tietoon jotain uutta, mitä yleisön edustaja ei saa itse tapahtumasta tai televisiolähetystä seuraamalla.

Haastateltava A:n (2023) mukaan analyttinen sisältö tuo tekstiin lihaa luiden ympärille ja tekee siitä ainutlaatuisen (Haastateltava A 2023). Tiukat aikataulut tekevät tapahtumien analysoinnista haastavaa, peräti jopa mahdotonta. Tämä puolestaan johtaa siihen, että valmiiseen raporttiin pyritään nostamaan pari tärkeintä yksityiskohtaa tapahtumasta, mutta syvällisemmän analyysin ja tulkintojen tekeminen tapahtuu myöhemmin ja eri formaateissa (Haastateltava D 2023.)

Toimittajan on haastateltavien mukaan kaivettava raportissa esiin uusia kulmia aiheeseen ja yritettävä selventää lukijalle sitä, mitä ottelussa tai kilpailussa sattuneet tapahtumat tarkoittavat, kun asiaa tarkastellaan laajemmin. He kuitenkin muistuttavat myös siitä, että toimittajan on raporttia tehdessään

kyettävä erottamaan eri tekstilajit, kuten uutinen ja kolumni, toisistaan. Analyysien ja tulkintojen tekeminen vaatii oman kokemukseni mukaan joko aikaa ja kypsyttelyä itse urheilutapahtuman jälkeen tai vankkaa, kenties monien vuosien aikaista tietopohjaa aiheesta, sekä sen erilaisista nyansseista.

Muutamit haastattelemistani ammattilaisista nostavat esille sen, että toimittajien kiinnostus ja asiantuntemus urheiluun on niin sanotusti sisäsyntyistä, eikä siihen kouluteta erikseen urheilutoimitusten sisällä. Toimituksilla on toki omia muotoseikkoja sekä tekemisen tapoja, joista ne haluavat pitää kiinni. Nykypäivänä lehtiin hakeutuvat toimittajat ovat haastateltavien mukaan päteviä, ja heillä on takanaan alan koulutusta joko ammattikorkeakoulusta tai yliopistosta. Urheilutoimitukseen hakeudutaan haastateltavien mukaan myös hakijoiden omasta kiinnostuksesta.

Haastateltava C (2023) kertoi, että heidän toimituksessaan on tarkoituksena aloittaa toimittajille lajiperehdytykset, joissa käytäisiin läpi eri urheilulajeja ja perehdytettäisiin toimittajia niiden saloihin. Hän piti kuitenkin tärkeänä sitä, että toimittajia laitetaan myös rohkeasti uusien lajien ja ihmisten pariin tekemään juttua toistuvasti, jolloin toistojen kautta toimittajan ymmärrys lajista ja varmuus tekemistä kohtaan laajenee

Omien urheilutoimittajan freelance-keikkojen kautta saaman kokemukseni ja esihenkilön antaman palautteen mukaan toimiva raportti printtimediassa on ikään kuin kahden koulukunnan sekoitus. Toisaalta valmis raportti on asiantunteva paketti, jossa toimittaja osoittaa omaa perehtyneisyyttään aiheeseen tai tapahtumien kulkuun syvällisestikin analysoiden. Taitava journalisti kykenee myös kertomaan asiat kansantajuisesti ytimekkääseen pakettiin sekä sitomaan urheilun osaksi isompaa viihteen tai kulttuurin kehystä.

3.2 Tekoälyn rooli urheiluraportoinnissa

Yhdeksi lääkkeeksi urheilujournalismin raportoinnin haasteisiin on tarjottu tekoälyä ja robottijournalismia. Kati Rantala on tehnyt aiheesta opinnäytetyön (Rantala 2018) ja tähdentää siinä, että robotti pystyy tekemään mekaaniset ja

helposti toistettavat työt. Tällä konstilla on tarkoitus vapauttaa ihmistoimittajia analysoimaan ja tekemään syvällisempiä juttuja (Rantala 2018, 2, 45.) Edellä mainittu tukee tekemääni havaintoa siitä, että toimittajista pitäisi muokata kertovan äänen sijaan oman alansa asiantuntijoita, joilta luonnistuisi tapahtumien kertaamisen lisäksi myös yksityiskohtien ja pienten osa-alueiden analysointi sekä havainnointi.

Ongelmakohtana näkisin sen, että uutisen formaatista siirryttäisiin liikaa kolumnin tai mielipidekirjoituksen puolelle, jolloin printtimedian objektiivisuus ja uskottavuus suuren yleisön silmissä saattaisi kokea merkittävän kolauksen. Juuri nopeiden tilastopohjaisten ottelujuttujen tekemisessä haastattelemani ammattilaiset uskovat tekoälyn olevan eniten hyödyksi, koska tekoäly pystyy kertomaan lukijoille kilpailun tuloksen tai ottelun maalintekijät. He kuitenkin muistuttavat siitä, että otteluraporttien pitäisi sisältää draamaa, lisäarvoa tai yksityiskohtia ja niiden tekemiseen tekoäly ei ammattilaisten mukaan vielä toistaiseksi sovi.

Suomalaisen urheilujournalismin pelastaa se, että Suomen kielialue on sen verran pieni, ettei esimerkiksi haastateltava D näe tekoälyä ainakaan vielä toistaiseksi uhkana ihmistoimittajille (Haastateltava D 2023). Muutenkin aihetta kohtaan suhtautuminen oli haastateltavien piirissä hyvinkin epäileväistä ja skeptistä.

Tekoälystä tai roboteistahan on puhuttu, että ne olisivat käteviä nimenomaan urheilujournalismissa korvaamaan nämä pelijutut. Mielestäni, jos robotti pystyy korvaamaan pelijutut, niin silloin urheilutoimittaja ei ole onnistunut. Silloin juuri lisäarvo on jäänyt tuottamatta, Se on se juttu, mikä erottaa urheilutoimittajan ja robotin.(Haastateltava C 2023.)

Olen itse myös hieman epäileväisellä kannalla siitä, miten luontevaksi ja helposti luettavaksi tekoälyn tuottama teksti saadaan otteluraportin tyyllisen juttutyypin kannalta.

Yhtenä tekoälyn isoimpana puutteena näen olevan sen, ettei se välttämättä kykene havainnoimaan urheilutapahtumasta pieniä tunteellisia nyansseja, joita toimittaja pystyy kaivamaan esiin ja kertomaan ne omalle yleisölleen valmiissa raportissa. Positiivisena seikkana haastateltavieni keskuudessa nähdään

Rantalan työssä (2018) esitetty näkökulma siitä, että tekoälyn käyttäminen vapauttaisi toimittajien aikaa, sekä muita resursseja erilaisten juttujen ja juttutyyppeiden tekemiseen ja ideointiin.

Itse koen, että edellä mainittu asia on tulevaisuudessa erittäin merkittävä puolestapuhuja tekoälyn käytölle. Muissa juttutyypeissä toimittajat pystyisivät rakentamaan kirjoitustaan vapaammin, sillä ottelutapahtumassa tapahtuvat asiat rajoittavat oman kokemuksen mukaan ilmaisua tiukemmin tietyn kehyksen ympärille.

Journalisti-lehden kolumnissa Jussi Eronen esittää mielipiteensä siitä, että tekoäly pakottaa nostamaan ihmistoimittajien työn teon rimaa korkeammalle. Eronen korostaa lisäksi toimittajien tekemien haastattelujen sekä kenttätöiden merkitystä valmiissa jutuissa, joita tekoäly ei vielä pysty tekemään. Niiden kautta toimittaja voi saada aiheeseensa uutta ja kenties salattuakin tietoa, mitä ei ole ollut mitenkään muuten saatavissa. (Eronen 2023.)

3.3 Paikallisen urheilujournalismin merkitys ja kritiikin antamisen haasteet

Paikallisuuden korostaminen on haastateltavien keskuudessa maakuntalehtien tärkeysjärjestyksessä numerolla yksi, ja sitä pitää kaikkien mielestä nostaa vahvasti esiin myös urheilutapahtumien raporteissa. Haastatteluista tulee esiin se, että paikallisuuden korostaminen on yksi niistä seikoista, joka erottaa maakunta- ja paikallislehdet muista isoimmista medioista ja antaa kilpailuvaltin.

Joonas Fritze tutki omassa pro gradussaan sitä, millaista urheilujournalismia tehdään Suomen paikallislehdissä (Fritze 2012). Tuossa opinnäytetyössä todetaan se, että paikallismedioiden tiukka symbioosi urheiluliikkeen kanssa hankaloittaa kritiikin antamista, ja läheisten henkilöiden arvostelu on toimittajille vaikeaa. (Fritze 2012, 45)

Pystyn henkilökohtaisesti omalla freelance-toimittajan kokemuksellani allekirjoittamaan nämä haasteet, koska paikallislehtien ympärillä pyörivät pienet piirit, etenkin urheilun parissa. Olen itsekin arastellut omissa raporteissani

arvioiden ja kriittisen osaamisen käyttämistä, koska terävät sivallukset saattavat hankaloittaa mahdollisesti haastatteluiden saamista.

Omien kokemuksieni ja jutuista saamani palautteen mukaan paikallislehtiä lukeva yleisö on uskollinen sille ”omalle” seuralle tai urheilijalle, josta media kirjoittaa. Lukijat saattavat jopa loukkaantua tai suuttua toimittajalle tämän esittämästä paikoin jopa aiheellisestakin kritiikistä. Tämä asettaa median mielestäni hankalaan asemaan. Fritzen opinnäytteen haastateltavat kertoivat, että positiivisten asioiden kertominen lukijoille on yksi paikallislehden tärkeimmistä tehtävistä (Fritze 2012, 78).

Jarkko Laitinen on omassa pro gradussaan (Laitinen 2021) tutkinut sanomalehtien juttujen diskursseja Jääkiekon Suomen mestaruuden ratkaisseiden otteluiden jälkeen vuosina 1983, 1998 ja 2016 Aamulehdessä, Helsingin Sanomissa ja Ilta-Sanomissa. Laitisen työssä tulee esille se, että mestaruuden voittaneiden joukkueiden omassa paikallislehdissä ei ole vastustajiin liittyviä juttuja laisinkaan, vaan kaikki keskittyminen on oman levikkialueen joukkueen tekemisissä, ja paikallistunne nousi teksteissä kirjoittajan mukaan yllättävänkin vahvaksi diskurssiksi. (Laitinen 2021, 49, 67.) Laitinen oli olettanut, että peliselostusten diskurssin määrä olisi pudonnut vuoteen 2016 tultaessa, mutta tutkimusaineiston perusteella näin ei ollut kuitenkaan käynyt (Laitinen 2021, 60).

Omasta näkökulmastani maakuntalehtien tapahtumaraporteissa havaittava kotiinpäin vetäminen on omiaan lisäämään kritiikkiä urheilujournalismin objektiivisuuden ja ammattimaisuuden kannalta. Toisaalta paikallisista asioista tai joukkueen otteista uutisoiminen on luonnollista, koska yleisesti lähellä olevat uutiset kiinnostavat lukijoita ja ovat sitä kautta merkityksellisempiä kuin muut aiheet. Osa tämän opinnäytetyön haastateltavista pitää maakuntalehtien kritiikin tasoa hyvänä, mihin haastateltavien mukaan vaikuttaa median koko.

Haastateltava C (2023) korosti sitä, että hänen mielestään on yksinkertaisesti selvä asia, ettei journalismin objektiivisuudesta ja kriittisyydestä tule tinkiä. Jos lehden kriittinen toiminta suututtaa jonkun paikallisen tekijän, niin se on sitten

sen hinta . Haastateltavan E (2023) mukaan pienempien paikallismedioiden on hankalampaa antaa alueen urheilijoille kritiikkiä, koska media ja urheilijat elävät tiukemmassa symbioosissa keskenään kuin isommissa maakuntalehdissä. Haastateltava D:n (2023) näkemyksen mukaan isommissa konserneissa taas on enemmän vapauksia kritiikin antamiseen, koska asetelma on kääntynyt jo niin päin ,että urheilija tarvitsee enemmän mediaa kuin media tarvitsee urheilijaa.

Paikallisuuden käänköpuolena kaikki haastateltavani muistuttivat siitä, että paikallislehtienkin pitää säilyttää kirjoituksissaan objektiivinen ote, eikä ryhtyä joukkueiden tai yksittäisten urheilijoiden kannattajiksi tai faneiksi. Kirjoituksissa pitää haastateltavien mukaan kertoa rehellisesti se, jos paikallinen joukkue tai urheilija pelaa tai suorittaa huonosti. Osa haastateltavista pitää kuitenkin tärkeänä, että mediat eivät kritisoi urheilijoita vain pelkästään sen vuoksi, että tarvitsee vain niin sanotusti lyödä lyötyä ja antaa kritiikkiä.

Suomalaisen urheilujournalismin koetaan ammattimaistuneen ja painopisteen siirtyneen enemmän journalismin puolelle, mutta samassa nostettiin kuitenkin esiin, että edelleen urheilujournalismissa on suotavaa hehkuttaa omien joukkueiden tai urheilijoiden suorituksia, mikä ei olisi mahdollista esimerkiksi politiikan journalismissa (Pänkäläinen 2021, 17-20.)

Kainuun Sanomien Teemu Määttä on todennut Suomen Lehdistölle, että printtiversiossa urheilujournalismin palstatila on kaventunut ja se on osaltaan ajanut toimituksen tekemään valintoja sisällön suhteen. Hänen edustamassaan mediassa satsaukset on päätetty kohdistaa paikallisuuteen (Tuomasjukka 2022.)

3.4 Luovuuden ja tarinan rooli urheiluraportissa

Urheilujournalismin kentällä toimittajien on sallittua käyttää omaa luovuuttaan muita journalismin alalajeja vapaammin (Virtapohja 1998, 64). Omasta näkökulmastani printtimedian yksi merkittävimmistä aseista on luoda näkökulmien ja perehtyneisyyden kautta draaman kaari, johon lukijan on helppo

hypätä mukaan ja uppoutua uuteenkin aiheeseen sujuvasti. Tämä vaatii kuitenkin oman aikansa, sillä juonen kypsyttely ja merkityksen kasvattaminen lukijalle isommaksi saattaa kestää urheiluaiheissa kauankin (Virtapohja 1998, 86).

Haastattelemani ammattilaiset jakautuvat luovuuden suhteen kahteen eri leiriin: Yhtäältä mielipide on se, että luovuuden käyttäminen painottuisi enemmän kolumnin tai kommentin tapaisiin tekstilajeihin ja mielikuvituksen käyttö faktapohjaisessa uutistekstissä on todellinen taitolaji. Toisaalta taas luovuutta ja värikästä kielenkäyttöä pidetään isossa arvossa.

Sanomalehtien muutoksen ja kehityksen koettiin vaikuttaneen tekemiseen niin, että se on vapauttanut toimittajien ilmaisua, koska nykyään ei välttämättä tarvitse noudattaa orjallisesti vanhoja kaavoja ja kertoa lukijoille täsmälleen siitä, mitä ottelussa tai kilpailussa tapahtui, vaan toimittaja voi nostaa esiin yksi tai kaksi yksityiskohtaa, joiden kautta hän tarkastelee koko tapahtumaa (Haastateltava D 2023).

Kyllähän urheilu itsessään tarjoaa voimakasta tunnetta ja draamaa, mitä joskus saatetaan pilkata, että urheilujutut ovat niin tunteellisia. Itse näen, että ilman tunnetta sitä urheilua ei olisi ja silloin, kun puhutaan tunteista ja draaman kaaresta, niin silloin tällainen luovuuden käyttäminen on melkein elinehto. Esimerkiksi värikkäästi kirjoittaminen tai ehkä jopa tällaisten värikkäiden ilmaisujen käyttäminen, mieluummin tekee niin, kuin erittäin kuivasti selostaa asioita. Kyllä sellainen luovuuden käyttäminen on ihan vapaamuotoista ja suositeltavaa. Samalla tavalla luovalla tavalla kirjoittaminen, että ei asettele itselleen jarruja, niin ehkä se onnistuu urheilussa jopa helpommin kuin jollain toisella osastolla. (Haastateltava E 2023)

Toisen haastateltavan mukaan urheilutoimittajien luovuudelle asettaa rajoja tapahtumien kiireellisyys ja printtimedioiden tiukat deadlinet. Omasta kokemuksestani freelance-keikoilta pystyn sanomaan sen, että olen pystynyt tekemään omia raporttejani urheilutapahtumista suhteellisen vapaasti, eikä teksteihini ole sisällöllisesti puututtu. Olen itse pyrkinyt luomaan teksteihin mahdollisimman paljon väriä ja räiskyvyyttä, jotta raportti olisi mahdollisimman nopeatempoinen sekä mielenkiintoisesti kirjoitettu ja se pitäisi lukijan tiiviisti otteessaan alusta loppuun.

Haastatteluissa ammattilaisten puheesta nousi usein esiin tarinat ja niiden korostaminen nykypäivän ja tulevaisuuden urheilujournalismissa. Haastateltava E (2023) kertoi huomion siitä, että ihminen kiinnostaa ihmistä ja tässä tapauksessa urheilija kiinnostaa lukijaa.

Onnistunut urheiluraportti kertoo parhaimmillaan tarinan, esimerkiksi ottelussa tai kilpailussa onnistuneen urheilijan kautta nostaen hänen elämästään esille joitakin yksityiskohtia, jotka ovat vaikuttaneet ottelussa tai kilpailussa menestymiseen. Hyvä urheilutoimittaja osaa käsitellä ihmisiä hyvin, tämä auttaa siinä, miten toimittaja saa juuri suorittaneen urheilijan avautumaan ja antamaan jotain lisäarvoa juttuun tuovia kommentteja, jotka auttavat toimittajaa rakentamaan jutusta hyvää tarinaa. (Haastateltava C 2023.)

Haastateltava A:n (2023) mukaan onnistunut raportti lähtee liikkeelle jostain yksityiskohdasta, koska harvoin asioiden yleinen käsittely koukuttaa lukijaa. Mitä kiinnostavampi se yksityiskohta on, niin sitä tärkeämpi se on.

Haastateltava E (2023) puolestaan totesi, että jos tapahtumasta nousee jokin yksityiskohta, tai jokin erikoinen tapahtuma, niin siitä tulee puheenaihe jo itse tapahtumassa. Sitä voi hyödyntää myös valmiissa jutussa.

4 Urheiluraporttien kriteerien muutokset

Urheilujournalisminkin tulevaisuus kulkee vahvasti kohti internettiä, mutta painetuilla sanomalehdillä on silti edelleen oma vakaa asemansa mediakentässä.

Nykyisessä mediakulttuurissa ja maailmassa tahti ja julkaisunopeus ovat vain kiihtyneet. Uudet laitteet ja sovellukset ovat muuttaneet ihmisten kulutustottumuksia. Yksi isoimmista kysymyksistä on printtimedian raporttien tarve nyt ja huomispäivänä.

4.1 Internetin vaikutukset printtimedian urheiluraportointiin

Sanomalehtien tapa kertoa lukijoilleen urheilutapahtumista on myös muuttunut internetin ja digiversioiden myötä. Tästä esimerkkinä toimivat sanomalehtien nettisivuilla julkaistavat erilaiset hetki hetkeltä -seurannat, joissa lukija saa tietoa kilpailun tai ottelun tapahtumista lähes reaaliaikaisesti tekstimuodossa. (Pulkinen 2023.)

Kaksi haastateltavaa kertoi, että tämän tyyppisiin seurantoihin ja niiden tekemiseen vaikuttaa osaltaan myös lehden käytettävissä olevat resurssit, jotka ovat rajalliset. Seurannat ovat muuttaneet myös sitä, millaista sisältöä mediat laittavat printtiversioon.

Ongelmakohtana nykyhetkessä pidettiin sitä, että käynnissä on pitkäkö välikausi, jossa toimittaja joutuu miettimään samasta jutusta mahdollisesti kahta versiota eri käyttötarkoitusta varten. Samaan hengenvetoon kuitenkin todettiin, että tulevaisuus on ihan selvästi näkyvissä: printtiversioiden merkitys vähenee koko ajan verkon vastaavasti taas kasvaessa. (Haastateltava E 2023.)

Haastateltava C (2023) on jopa sitä mieltä, että verkkotekemisen kehitys saattaa tehdä printtiversiostakin jopa laadukkaamman, koska muutosten myötä toimituksen täytyy oikeasti miettiä, millaiset jutut toimivat nykyään printissä.

Haastateltavat nostavat esiin myös sen, että verkko- ja printtiversioiden juttujen pitää olla erilaisia ja toisiaan täydentäviä. Printtilehden sisällön pitäisi ammattilaisten mukaan syventää ja taustoittaa ottelun tai kilpailun tapahtumia esimerkiksi urheilijoiden tai valmentajien kommentteilla. Verkon seurannat ja uutiset taas tarjoavat lukijoille juuri tämänhetkisen ja täsmällisen tiedon. Haastateltava A kertoo kenties yllättävänkin asian urheiluraporttien suosiosta yleisön keskuudessa ja merkityksestä toimituksen sisällä.

Toisaalta raportit koetaan hiukan sellaisena pakkopullana ja se näkyy meillä hyvin netissä, jossa pystytään mittaamaan jokaisen jutun jokainen lukukerta. Vastaavasti me tällaisena perinteisenä printtimedianana niin koetaan tai jopa tiedetään, että meidän perinteisen printtilehtemme lukijat kaipaavat niitä. (Haastateltava A, 2023.)

Urheilutoimitusten on ollut jopa helpompaa sopeutua verkkotyyppeihin tekemiseen, koska urheilussa on ollut sisäänkirjoitettuna kiire, sekä tietynlainen paine, minkä vuoksi asioiden nopeasti tekeminen verkkoon on jo valmiiksi osattu verrattuna lehtien muihin osastoihin (Haastateltava E 2023.).

Urheilujournalismin muutos on ollut viimeisten vuosien aikana todella nopeaa ja mennyt isoilla harppauksilla eteenpäin. Myös sitä korostettiin, että muutos on ollut pakko tehdä, ja sitä tulee hänen mielestään jatkaa myös tulevaisuudessa, jotta urheilu pysyy jatkossakin kehityksen kärkipäässä (Haastateltava C 2023.).

Haastateltava A:n (2023) mukaan kehityskulku on ollut hieman kaksijakoinen. Lehden lähtökohta on se, että toimitaan verkko edellä ja verkkolehden tehdyistä jutuista koostetaan sitten seuraavana päivänä ilmestyvä printtiversio, mutta urheilutoimitusten kannalta tekemistä hankaloittavat ongelmat deadlinejen kanssa juuri tapahtumaraportoinnissa. Edellä mainittu asia pakottaa lehden toimimaan myös printinäkökulma edellä, tätä helpottaisi haastateltavan mukaan se, että tiettyjä iltapeliin raportteja ei edes yritettäisi saada printtiin millään tavalla. Tämä helpottaisi myös toimittajia, koska he voisivat kirjoittaa tapahtumasta analyttisemmän jutun, tai tehdä enemmän haastatteluja sitä varten, kun jutulla ei olisi kiirettä printtiversiota varten. (Haastateltava A 2023.)

4.2 Raporttien poisjätto printtimediasta

Ilta-Sanomien urheilutoimituksen esimies Vesa Rantanen nosti jo vuonna 2015 esiin tekemänsä huomion, jonka mukaan laiska tapahtumaraportointi tulee kuolemaan, koska yleisö osaa nykypäivänä vaatia laatua. Rantasen mukaan myös sen aikainen taistelu klikeistä ja lukijamääristä on kuluttavaa puuhaa toimittajille, koska vain median julkaisunopeudella on väliä, eikä jutun sisällön laatu merkitse enää juurikaan mitään (Pohjola 2015.)

Raporttien jättäminen pois printistä ei saanut haastateltavilta yksiselitteistä vastausta. Valtaosa haastateltavista kertoi, että heidän lehdissään käydään toki keskustelua toimituksen sisällä siitä, mitä otteluita tai tapahtumia kannattaa raportoida ja millä painoarvolla, mutta täydellistä poisjättoa ei esitä kukaan haastateltavista suoraan.

Haastateltava A (2023) kertoi, että heidän lehdessään raportoitavien joukkueiden tai otteluiden määrää karsittiin aika paljon. Yllättävää kyllä, tämä karsinta ei haastateltavan mukaan aiheuttanut palauteryöppyä, vaan sitä tuli yllättävän vähän. Toisaalta mediat pitävät otteluraportteja tärkeinä, mutta jutun kohteet valitaan nykypäivänä tarkemmin ja niihin keskitytään enemmän kuin ennen (Haastateltava A 2023.) Tämä kertoo ainakin itselleni sen, että printin merkitys lukijoille olisi laskemassa ja tarvetta niin sanotusti vanhanaikaisille tapahtumaselostusraporteille ei enää olisi.

Haastateltava D (2023) toki muistutti siitä, että raporttien poisjättoa printistä on ollut pakko miettiä, koska postinjakelun aikataulut ovat aikaistaneet deadlineja ja sitä kautta hankaloittaneet iltatapahtumista jutun tekemistä. Toisena seikkana hän näki urheilutoimitusten resurssien vähentymisen vaikuttaneen siihen, ettei kaikista alueen urheilutapahtumista ole enää järkevää tehdä raporttijuttua. Kolmanneksi sanomalehtien sivumäärä on printtiversiossa pienentynyt ja sitä kautta myös urheilun palstatila on kaventunut, ja se on pakottanut toimituksen valinnan eteen siitä, millaisia juttuja päivän printtilehteen on järkevää ja ajankohtaista laittaa.

Itselleni tästä kehityksestä kumpuaa mieleen se, että printtimedioiden on ollut pakko muuttaa omaa lähestymistään raportointiin olosuhteiden muuttuessa. Printtimedian on pystyttävä kertomaan jotain muuta, kuin mitä seurojen omat kanavat tai televisiolähetykset ovat pystyneet tuomaan yleisön tietoon. Juuri tämä yksityiskohta nousi monien haastateltavien kanssa esiin, kun puhe kääntyi printtimedian tulevaisuuteen. Raportin pitää pystyä tuomaan jotain uutta, mitä lukija ei tilastoja tai tapahtumaa katsomalla löydä.

5 Kirjoitusprosessin vaiheet

Olen henkilökohtaisesti huomannut otteluraportteja tehdessäni, että tietynlainen tekemisen kaava toistuu kuin varkain, eikä sitä pysty helposti muuttamaan. Tähän suurin vaikuttava tekijä on ehdottomasti aikataulupaine, se pakottaa ainakin osittain suorittamaan asiat samalla, hyväksi havaitulla kaavalla.

Minulta puuttuu suhteellisen tuoreena tekijänä uskallusta poiketa siitä tutusta ja turvallisesta tavasta, jolla olen ensinnäkin tottunut urheiluraporttini nuoruudessa lukemaan ja myöhemmin kirjoittamaan niitä itse.

5.1 Ennakkotyön merkitys urheiluraportissa

Tähän työhön haastatellut urheilujournalismin ammattilaiset kertoivat, että hyvä toimittaja tekee raporttijuttua varten taustatyötä, kuten etsii kirjoitettavan tapahtuman ympäriltä mielenkiintoisia tilastopaimintoja, joita voi tuoda valmiissa tekstissä lukijoille esiin. He kuitenkin korostavat myös sitä, että urheilutoimittajan työhön kuuluu osana myös tietynlainen hetkessä eläminen ja reagointikyky. Laadukkaan valmistautumisen kautta toimittaja osoittaa perehtyneisyyttä ja intohimoa käsiteltävää lajia tai aihetta kohtaan. Ennakkotyö on tärkeää juttukeikalle lähtiessä, ja toimittajan pitää tehdä se huolella, jotta valmiista jutusta tulee laadukkaampi ja jotta hän pystyy nostamaan tapahtumasta esiin lukijoille mielenkiintoista sisältöä, jota lukija ei olisi muuten tullut ajatelleeksi.

Haastateltava A (2023) otti ennakkotyön tekemisessä jääkiekon SM-liigan hyväksi esimerkiksi siitä, miten toimittaja pystyy valmistautumaan realistisesti suurimpaan osaan runkosarjan kuudestakymmenestä ottelusta miettimällä jutun päämäärää tai näkökulmaa etukäteen, koska valtavan dramaattisia muutoksia ei tapahdu roppakaupalla marraskuisina tiistai-iltoina. Hän toteaa myös, että toimittajalla on oltava tilastotiedot olemassa juttukeikalle lähdeittäessä, mutta tapahtuma itsessään päättää vasta sen, miten niitä lopullisessa raportissa hyödynnetään. Haastateltava C:n (2023) mukaan taustatyöt korostuvat

esimerkiksi sellaisissa otteluissa, jotka päättyvät 0-1 ja tapahtumia on vähemmän. Hänen mukaansa taustatöiden tekeminen on tunteja kestäväää ja tylsääkin työtä, joka kuitenkin lopulta maksaa itsensä takaisin.

Ennakkotyöhön ei haastateltavien mukaan kannata kuitenkaan hirttäytyä. Haastateltavat kertoivat siitä, että valmiiseen juttuun ei välttämättä tule mitään siitä ennakkotyöstä, mitä on tehnyt ja joskus toimittajan pitää vain heittäytyä.

5.2 Raporttien kaavamaisuus

Haastateltavat käyttivät lähinnä enemmän sanaa taustatyöt kuin käsikirjoitus puhuttaessa juttukeikalle tehtävästä valmisteleavasta työvaiheesta.

Valmistautuminen ja käsikirjoittaminen on yhden haastateltavan mukaan lähes pakollista johtuen siitä, että printtilehden aikataulut ovat tiukat, ja jutun on oltava toimituksessa nopeasti tapahtuman päättymisen jälkeen.

Haastateltava B (2023) kertoi esimerkin siitä, miten hän oli juttukeikalle lähtiessä suunnitellut haastattelewansa juuri tiettyä pelaajaa, mutta ottelun tapahtumien ja käännteiden jälkeen hän päätyi jututtamaan toista pelaajaa tämän pirteiden esitysten pohjalta (Haastateltava B 2023). Tämä oli konkreettinen osoitus siitä, miten urheilusta raportoidessa suunnitelmat saattavat muuttua hyvinkin nopeasti ja toimittajan on sopeuduttava siihen.

Haastateltavat suhtautuivat nihkeästi valmiiksi aukotettuun tekstiin, jossa nimet, ajat ja paikat vain vaihtuisivat aina tietyssä järjestyksessä. Heidän haastatteluissaan kuitenkin tuli esiin se, että raporttijutuissa toistuvat monesti samat asiat jutusta toiseen, ja samoja elementtejä käytetään lähes jokaisessa raportissa. Etenkin haastateltava C (2023) nosti esiin mielteensä siitä, että tällainen kaavojen käyttäminen käy lukijoille tylsäksi ja yksitoikkoiseksi jo lyhyessä ajassa. (Haastateltava C 2023) Kaksi haastateltavaa kertoi, että heidän edustamissaan medioissa otteluraporteissa on käytetty tiettyä formaattia, jossa on aina samanlaiset väliotsikot, niitä täytetään aina sitten sen mukaan mitä ottelussa tai tapahtumissa käy. Juttua täydennetään tapahtuman jälkeen urheilijoiden ja valmentajien kommentteilla.

Raporttien kaavamaisuudesta kysyttäessä haastateltavien mielipiteet jakautuvat: Usean haastateltavan mukaan kaavamaisuus riippuu paljon siitä, kuka raportteja milloinkin kirjoittaa. Joillakin toimittajilla saattaa olla hyvin persoonallinen tai analyttinen ote lähestyä urheilutapahtumaa. Osa haastateltavista on huomannut ja tervehtii ilolla sitä, että omaperäisyys on lisääntynyt, mutta sitä kaivattaisiin vielä lisää. Samassa kuitenkin myös tuodaan esille sitä, että useasti toistuvissa urheilutapahtumissa, kuten jääkiekon SM-liigan runkosarjan otteluissa, on vaarana ajautua juttua kirjoittaessa samoille urille. Lisäksi muistutettiin siitä, että raporttijuissa tapahtumien käännteistä kertovat usein pelaajat sekä valmentajat, minkä myötä juttuihin tulee samankaltaisuutta.

Haastateltavista A (2023) kertoi myös mietteensä siitä, että omaperäisyyden käyttämisessä pitää olla taitava, ja epävarmoissa tilanteissa kaavamaisuus on jopa parempi vaihtoehto kuin väkisin tehty omaperäisyys. Toki hän on myös sitä mieltä, että onnistuessaan omaperäinen raportti on mielenkiintoista luettavaa.

6 Aikataulujen vaikutus sisältöön

Olen henkilökohtaisesti huomannut otteluraportteja printtimediaan tehdessäni sen, että toimittajan pitää kyetä tekemään nopeita johtopäätöksiä tapahtumista ja laitettava oma asiantuntemuksensa peliin suuren yleisön edessä ilman suurempia mahdollisuuksia tekstin tarkkaan ja kenties aikaa vievään hiomiseen. Itselleni tapahtumaraportoinnissa on haastavinta juuri se, että ennakkotyö on vaikeaa. Tähän suurimpana syynä on, että urheilussa käänteet ovat joskus salamannopeita, ja ne saattavat kääntää narratiivin aivan toisenlaiseksi, mitä toimittaja on keikalle lähtiessään tai parhaimmillaan jopa kesken urheilutapahtuman ajatellut. Se vaatii oman kokemukseni mukaan äärimmäistä sopeutumis- ja mukautumiskykyä.

Tämän allekirjoittavat Keijo Makkosen opinnäytetyössä (Makkonen 2010) esiintyvät urheilutoimittajat Tapani Salo ja Pekka Aalto. Salo kertoo normaalin peliselostuksen olevan hankalaa silloin, kun ottelun päättymisen jälkeen aikaa valmiin jutun kirjoitukseen jää vain tunnin verran. (Makkonen 2010,18)

6.1 Kiire ajaa ahtaalle

Hufvudstadsbladetin urheilutoimituksen esimiehen Flip Saxenin mukaan lehden levikki on kuihtunut takavuosien 60 000:sta puoleen ja painoaikataulut ovat kiristyneet. Tämä on vaikuttanut siihen, että otteluraporttien määrä lehdessä on pienentynyt ja sisällöt lyhentyneet. Otteluraportit jäävät aikataulujensa vuoksi usein nettikuluttajille luettavaksi. Saxenin mukaan heidän vahvimpia valttejaan mediana ovat nopeiden rykäisyjen sijaan huolelliset analyysit jälkikäteen. (Karjalainen 2021, 52-53.)

Tapahtumaraporttien pituus saattaa vaihdella riippuen urheilutapahtuman painoarvosta printtimedioille. Omasta kokemuksestani tapahtumaraporttien pituus vaihtelee pääsääntöisesti 1500-3000 merkin välillä. Tiukojen aikataulujen merkityksestä raporttijuttujen journalistiseen laatuun tämän opinnäytetyön haastateltavat ovat yksimielisiä. He kokivat niin, että kiire heikentää juttuja ja on

yksi isoimmista ongelmista alalla, kun puhutaan varsinkin printtimediasta. Haastateltavat toivat haastatteluissa useaan kertaan esille huolensa printtimedian painoaikataulujen kiristymisestä ja sen vaikutuksesta urheilutoimituksen toimintaan. Etenkin arkipäivinä olevien urheilutapahtumien aikataulut huolestuttivat ammattilaisia, koska tapahtumien loputtua toimittajalle voi jäädä ainoastaan vartti tai puoli tuntia aikaa kirjoittaa raportti valmiiksi ja lähettää se toimitukseen.

Tämä tarkoittaa usein sitä, ettei kilpailun tai ottelun tapahtumia ehditä toimittajan puolesta pureksimaan niin syvällisesti läpi kuin mitä haluttaisiin ideaalitulanteessa. Tämä vuorostaan pakottaa toimittajan kirjoittamaan juttua valmiiksi jo tapahtuman aikana.

Itselleni tämä on aiheuttanut vaikeuksia, koska kirjoittaessa huomio kiinnittyy juuri sisällön tuottamiseen, ja jotain tapahtuman sekä lukijoiden kannalta merkittävää saattaa mennä ohi.

Haastateltava B (2023) kertoi siitä, että mitä tiukempi aikataulu on, niin sitä huonompaan suuntaan otteluraporttia joudutaan viemään, ja siitä tulee pakostakin niin sanotusti vanhanmallinen otteluraportti. Tällä hän tarkoittaa sitä, että jutusta tulee kronologinen kertomus siitä, mitä tapahtui.

Haasteltava D (2023) puolestaan kertoi, että heidän mediassaan printtilehden laajoista otteluraporteista on luovuttu arkipäivisin, ja ne on korvattu lyhyellä uutisella ja nettiin tehtävällä raportilla (Haastateltava D 2023). Tämä aihepiiri aiheutti muissakin haastateltavissa pohdintaa siitä, että jos painoaikataulut printtilehtien ympärillä kiristyvät entisestään, niin se saattaa hyvinkin johtaa siihen, että ottelu- ja tapahtumaraportit häviävät printtilehtien sivuilta, koska tapahtumat eivät yksinkertaisesti ehdi loppua ennen deadlinea. Tämä ainakin tuntuisi helpottavan haastateltavien tuskastelua aiheen ympärillä. Se saattaisi vapauttaa toimitusten resursseja muiden juttutyyppeihin käyttöön. Tätä vaihtoehtoa puoltaisi myös haastateltavien esiin nostama huomio siitä, ettei raporttien vähentyminen ole tälläkään hetkellä aiheuttanut lukijoilta negatiivista palauteryöppyä.

Haastateltavat sivusivat haastatteluissaan sitä, että esimerkiksi henkilöjutuissa pystytään pureutumaan raporttijuttuja syvemmälle asioihin väljemmistä aikatauluista johtuen. Raporttijutuissa joudutaan tekemään asioita kiireellä, joka vaikuttaa omalta osaltaan sisällön laadukkuuteen.

Toimittajalta ei saa vaatia liikaa suhteessa siihen aikaan, mikä toimittajalla on. Jos toimittajalle annetaan kahden aukeaman ja 15 000 merkin juttu jostain ottelusta ja sillä on aikaa kolme varttia, niin silloin vika ei ole kyllä toimittajassa, jos hänellä on mahdoton tehtävä. Eli kaikkien osapuolien on hyvä tiedostaa ja sitten yrittää saada sitä järkeä siihen prosessiin, että sieltä saisi sen jutun tehtyä sitten nopeasti. (Haastateltava C 2023)

Haastateltava A:n (2023) edustamassa urheilutoimituksessa deadlinejen aiheuttamat haasteet on pyritty ratkaisemaan esimerkiksi niin, että isoa omaa raporttijuttuaan tekevä toimittaja on se, jonka juttu saa tulla viimeisenä toimitukseen. Tämä mahdollistaa sen, että hänellä on aavistuksen enemmän aikaa viimeistellä omaa juttuaan julkaisukuntoon. Järjestelyn kautta yritetään rytmittää lehden tekemistä.

Raportteihin juttutyypinä kuuluu olennaisena osana myös urheilijoiden lyhyet kommentit ja mielipiteet juuri käydystä urheilutapahtumasta. Kiukkosen pro gradussa kävi ilmi se, että lukijat odottavat toimivalta jutulta paljon juurikin urheilijoiden tai valmentajien kommentteja (Kiukkonen 2013,104). Tämän allekirjoittivat omalta osaltaan myös tämän työn haastateltavat, vaikka heidän mukaansa usein tiedetäänkin se, että valmentajilta ja urheilijoilta ei ole antaa kovinkaan yllätyksellisiä vastauksia heti urheilutapahtuman jälkeen, mutta silti ne ovat tärkeitä.

Haastateltava D (2023) kertoi myös resurssien vaikutuksesta raportteihin sitä kautta, että lehdet joutuvat tekemään raportteja kotitoimituksesta niin sanottuna pikaisena soittojuttuna, jossa haetaan vain nopeat kommentit esimerkiksi ”oman joukkueen” päävalmentajalta. Tätä kautta jutusta jää pois tavoiteltu syvälinen aspekti. (Haastateltava D 2023). Tiukoista printtimedian deadlineista puhuttaessa tuli esiin se, että aikataulut vaikuttavat merkittävästi siihen, kuinka montaa ihmistä voi raporttiin haastatella ja kuinka pitkiä yksittäiset haastattelut voivat olla. (Haastateltava C 2023)

Henkilökohtaisesti varsinkin arkipäivänä olevissa tapahtumissa kommenttien hankkiminen aiheuttaa todellakin päänvaivaa, koska tapahtumien päättyminen tulee kiusallisen lähelle sitä deadlinea, jolloin jutun tulee olla perillä toimituksessa.

6.2 Hyvän toimittajan ominaisuudet raporteja tehtäessä

Deadlinea vastaan minuuttipelillä tehtävissä jutuissa korostuvat haasteltavien mukaan paineensietokyky ja kokemus, jotka auttavat toimittajaa suorittamaan tiukassa paikassa.

Tilanteessa toimittajan pitää kirjoittaa raporttia jo valmiiksi jostain lähtökohdasta tai näkökulmasta, ja joskus se saattaa aiheuttaa sen, että jutusta tulee vanhojen asioiden kertausta, jonka kautta ikään kuin peilataan sitä, mihin raportoitavassa tapahtumassa päädytään, vaikka sitä ei kunnolla vielä tiedettäisikään. Sama haastateltava pyrki kiireestä huolimatta välttämään puhdasta peliselostuskirjoittamista ja yrittäisi korvata sen edes jonkinlaisella analyysin tyyppisellä sisällöllä (Haastateltava E 2023.)

Urheilutoimittajalle haastateltavien mukaan olennaisia ominaisuuksia ovat ehkäpä juuri tiukoista aikatauluista johtuen nopeus sekä rauhallisuus, eikä ammattikunnan toimenkuvaan sovi panikoitua kiireen painaessa päälle. Toimittajat ovat haastateltavien mukaan ajan myötä kehittäneet itselleen kovan rutiinitason, joka helpottaa raporttien tekemistä. Tapahtumaraportteja tekevällä toimittajalla pitää olla haastateltavien mukaan hyvät hoksottimet, jotta he kykenevät poimimaan tapahtumasta lukijalle kiireessäkin ne merkittävimmät ja olennaisimmat asiat. Hyvältä toimittajalta vaaditaan myös mukautumiskykyä, koska urheilussa asiat ja juttujen näkökulmat saattavat muuttua todella nopeasti, eikä toimittajalla ole varaa lukittautua vain yhteen tiettyyn olettamukseen ja näkökulmaan.

Oman kokemukseni pohjalta erityisesti ennakkotyö helpottaa tekemistä tiettyyn rajaan saakka, mutta lopulliset ja ratkaisevat päätökset saattavat syntyä hyvinkin pikaisesti ilman kunnollista pohdiskelua.

Haastateltavat kuitenkin korostavat yleisesti sitä, että printtimedian otteluraportit ovat kiireelliseen aikatauluunsa nähden laadukkaita ja syvällisiä. Haastatteluista kävi ilmi se, että toimittajien tekemisen laatu kärsii paljonkin siitä kiireestä, jossa he joutuvat tekemään omaa työtään.

Syvällisyyttä raportteihin saadaan niin, että toimittaja pureutuu johonkin yksittäiseen henkilöön ja valmis raportti rakentuu hänen oman tarinansa kautta. Samassa muistutettiin siitä, että urheilujournalismi on kehittynyt tässä osaluueessa viimeisten vuosien aikana (Haastateltava E 2023.)

7 Urheiluraportti tulevaisuudessa

Sanomalehtien kulutus on ollut murroksessa viimeiset vuosikymmenet, Kansallisen Mediatutkimuksen vuonna 2021 tekemän tutkimuksen mukaan silti 95 prosenttia yli 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista lukee sanomalehtiä. Sanomalehtisisältöjä lukee digitaalisena liki 90 prosenttia suomalaisista, 25–44-vuotiaista vielä useampi. Painettua sanomalehteä lukee 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista hieman yli puolet. Yli 65-vuotiaista painettuja lehtiä lukee neljä viidestä. (Yle 2021.)

Tämä osoittaa omasta mielestäni sen, että varsinkin nuoret ihmiset ovat tottuneet lukemaan sisältönsä erilaisilta päätelaitteilta nopeammin. Amerikkalaisissa tutkimuksissa on Heikki Hellmanin artikkelin (Hellman 2022) mukaan tuotu esille löydös siitä, että digitaalisen median sisällöt silmäilläään nopeasti ja aina silloin, kun tieto on saatava heti, eikä sitä ole aikaa jäädä odottamaan. Printtimedian valmis tuote yhdistetään puolestaan usein kiireettömään hetkeen, jossa lukijalla on aikaa syventyä ja rauhoittua lukemansa äärelle

Tässä voisi mielestäni kenties olla yksi urheiluraportoinnin iskun paikoista, jos raporteista tehtäisiinkin enemmän analyysityyppisiä kirjoituksia, joissa toimittaja keskittyisikin ominaisuuksiin tuloksen takana, kuten esimerkiksi urheilijan kehityskaareen ja suoritusvireeseen kauden kuluessa. Urheiluraporttien tulevaisuuteen tietysti vaikuttaa se, kuinka usein printtimedia ilmestyy viikossa.

7.1 Printtimedian muutoksen vaikutukset

Haastateltava D (2023) maalaa kuvaa siitä, että printtilehti saattaa hyvinkin muuttua lukemistotyyppiseksi julkaisuksi, joka ilmestyy esimerkiksi kerran viikossa. Tämä voisi hänen mukaansa tarkoittaa sitä, että printtilehdessä olisi esimerkiksi enemmän henkilöhaastatteluiden tyypistä sisältöä.

Haastateltava C:n (2023) näkemyksen mukaan tulevaisuuden urheilu- ja tapahtumajutuissa voisi tuoda enemmän esille lipunostajan näkökulmaa urheilutapahtumassa. Jutussa kysyttäisiin katsojilta, miten he ovat kokeneet tapahtumaan liittyvät asiat, kuten lipun hinnan, jonot ja ravintolapalvelut. Tämä näkökulma koetaan tärkeäksi, koska haastateltava C:n mukaan lukijat kaipaavat tällä hetkellä koronapandemian jälkeen tapahtumia, ja he tuntuvat olevan kiinnostuneita urheilutapahtumia käsittelevistä jutuista.

Itselleni tämä muutos tuntuisi henkilökohtaisesti melko vieraalta, koska tällaisessa tapahtumiin keskittyvässä urheilujournalismissa etäännyttäisiin kauemmas kilpaurheilusta ja siihen liittyvistä asioista.

Tulevaisuuden kannalta uhkakuvia alkaa kertyä ylipäätään tekstimuotoisen raportoinnin ympärille. Tästä yhtenä esimerkkinä toimi jääkiekkoon erikoistunut verkkomedia Jatkoaika.com, joka tiedotti syyskuussa 2023 lopettavansa ottelukohtaisen raportoinnin ja keskittyvänsä tulevaisuudessa laajempaan kierroskohtaiseen raportointiin. Jatkoajan päätoimittaja Harri-Pekka Pietikäinen perusteli muutosta sillä, että lukijoiden sisältöjen kulutustarpeet ovat muuttuneet ja tekstimuotoinen raportointi alkaa olla valitettavan vanhentunutta mediakentässä, jonne sisältöjä on tullut yhä enemmän ja ne ovat nopeasti käyttäjiensä saatavilla. Tämän muutoksen myötä Jatkoaika kohdistaa voimavarojaan enemmän muun muassa juuri syventäviin juttutyyppeihin ja ottelun sisäisten tapahtumien laajempaan käsittelyyn. (Jatkoaika 2023.)

Tähän työhön haastattelemani urheilujournalismin ammattilaiset näkevät asian niin, että osittain printtimedian raporttien tulevaisuus ei ole edes puhtaasti urheilutoimitusten käsissä, vaan toimintaympäristön sanelevat paino- ja postinjakeluaikataulut. Haastateltavat uskovat, että etenkin maakuntalehdissä otteluraportteille on vielä oma paikkansa tulevaisuudessakin, mutta he ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että niiden muodon ja asioiden käsittelytavan tulee muuttua tulevaisuudessa. Käsittelytavan valintaan vaikuttaa, se mitä juttuja lukeva yleisö niiltä kaipaa ja odottaa. Tämänkin aiheen yhteydessä toistui maininta siitä, että raportin pitäisi tarjota lukijalleen jotain uutta ja kiinnostavaa. Yksi haastateltava toi tässä yhteydessä esiin näkemyksen siitä, että

printtilehden raportin juttumuoto voisi olla tulevaisuudessa enemmän kerronnallinen uutismaisen sisällön siirtyessä yhä enemmän ja enemmän internettiin.

Heikki Hellman (Hellman 2021) tutki sanomalehtien keskittäytymistä ja esitti huomion siitä, että lehtien levikkimäärät ovat etenkin printtiversioissa tilastojen ja Hellmanin tekemien laskelmien perusteella pudonneet, ja tämä on oman oletuksen mukaan vaikuttanut osaltaan siihen, miten sanomalehdet yrittävät kehittää mahdollisimman myyviä ja viihdyttäviä juttuja.

Lääkkeitä levikkien putoamisen estämiseksi tai hidastamiseksi on haastateltavien mukaan vaikeaa löytää urheilutoimituksen näkökulmasta. Yksi keinoista, joka nousi haastatteluissa esille oli se, että laadukkaasti tehdyt jutut voivat jonkin verran hidastaa printin heikkenevää tulevaisuutta. He kertoivat myös, että mediataloissa panostuksia on nyt jo laitettu yhä enemmän verkkotekemiseen.

Tämä voi aiheuttaa jollain aikavälillä sen, että printtimedia ajetaan alas ja varsinkin haastateltava E:n (2023) mukaan kehitystä on urheilutoimituksen voimin turha lähteä kääntämään, koska internetiin keskittyvä ja sen kehittämiseen painottuva ajattelu on sisäänrakennettuna mediataloissa.

7.2 Sosiaalisen median merkitys tulevaisuuden urheilujournalismissa

Oman mausteensa soppaan heittävät vielä urheilijoiden tai seurojen omat sosiaalisen median kanavat, joissa urheilijat pystyvät viestimään kuulumisiaan suoraan faneilleen ilman välikäsiä. Näissä kaikissa vaiheissa printtilehti on historiassa toiminut tärkeänä portinvartijana ja tiedonvälittäjänä. Esimerkiksi elokuussa 2022 seiväshypyn Euroopan mestaruuden voittaneella Wilma Murrolla on omalla Instagram-tilillään yli 100 000 seuraajaa (Murto 2023) ja NHL:n suomalaistähti Mikko Rantasella yli 130 000 seuraajaa (Rantanen 2023). Esimerkit kuuluvat toki suomalaisen urheilun valovoimaisimpiin tähtiin, mutta antavat käsityksen siitä, miten valtava voima ja kattavuus urheilijoiden omilla brändeillä nykypäivänä on. Tämä kehitys tuskin tulee hiipumaan

tulevaisuudessakaan, kun taas printtimedioiden kiinnostus saattaa ajan kuluessa laskea vieläkin radikaalimmin.

Yksi sosiaalisen median mukanaan tuoma uusi toimintatapa on se, että urheilijat kertovat itse mielipiteensä esimerkiksi omassa Instagramin livelähetyksessään. He pystyvät kommunikoimaan yleisönsä kanssa liveinä ja puimaan omia tuntojaan juuri niin kuin he itse haluavat.

Esimerkkinä tästä on pesäpalloilija Juha Puhtimäki, joka on kolme viimeistä Superpesiskautta tuottanut Puhtimäki-Eronen Live -nimistä showta Instagramissa yhdessä urheilutoimittaja Olli Erosen kanssa. Kaksikko on käynyt lähetyksissään läpi Puhtimäen edustaman joukkueen Manse PP:n jokaisen ottelun todella tiheällä kammalla ja itseään arvioissa säästämättä. Konseptin vahvuuksia on se, että lähetys tulee nopeasti ottelun jälkeen, jolloin sen tapahtumat ovat vielä tarkasti yleisön ja seuraajien mielessä ja kiinnostuksen kohteena. Tämä lisäksi kaksikolla ei ole käytössään minkäänlaista aikarajaa, mikä vaikuttaisi lähetysten sisällön laadukkuuteen ja keskustelun syvälliseen tasoon. He pystyvät ottamaan lähetyksiinsä vieraaksi muita tunnettuja pesäpalloilijoita ja spekulimaan lajin ympärillä tapahtuvia käänteitä. Livelähetys toimii ikään kuin otteluraporttina ilman suodattimia, ja siinä tulevat esiin urheilijan omat tunnot puhtaimmillaan. Se tavoittaa oman kohdeyleisönsä jämpästi ja nopeasti keskimäärin vain muutama tunti ottelun päättymisen jälkeen. (Puhtimäki 2023.)

8 Johtopäätökset

Tämä opinnäytetyö käsitteli urheilujournalismia ja tapahtumaraportointia 2020-luvun printtimediassa. Tarkoituksena oli selvittää se, miten toimiva urheiluraportti rakentuu? Opinnäytetyön kannalta olennaisimmaksi lauseeksi nousi: onnistunut urheiluraportti kertoo jotain uutta tietoa, jota lukija ei urheilutapahtumaa tai tilastoja seuraamalla löydä. Tähän tarvitaan myös luovuutta urheilutoimittajalta, jotta hän löytää tavallisistakin urheilutapahtumista uutta ja mielenkiintoista kerrottavaa lukijoilleen. Tämän lisäksi onnistuneessa raportissa pitää kertoa edelleen perustiedot tapahtumasta, kuten kuka voitti tai kuka teki maalit. Tässä työssä haastatellut urheilujournalismin ammattilaiset nostivat usein myös esiin tarinoiden, taustoitusten ja analysoinnin merkityksen onnistuneen raportin kannalta.

Itse odotan mielenkiinnolla tulevaisuudessa sitä, uskaltavatko printtimediat laajasti luopua jossain vaiheessa täysin printtiversio raporteista ja siirtää vastaavan panostuksen esimerkiksi henkilökuviin tai puhtaisiin toimittajien analyysihin sekä kolumneihin käydyistä urheilutapahtumista. Haastateltavien lausuntojen pohjalta en tosin usko muutoksen tapahtuvan vielä kovinkaan nopeasti, sillä tapahtumaraportit koettiin haastateltavien keskuudessa vielä maakuntalehdille tärkeänä sisältönä. Haastateltavat nostivat toki esille myös sen, että toimintaympäristöön liittyvät muutokset eivät ole tälläkään hetkellä puhtaasti vain urheilutoimitusten käsissä, vaan niihin kytkeytyy sanomalehdistön isommat haasteet painoaikataulujen ja postin jakelun kanssa.

Analysoinnin kannalta tämän työn haasteltavat kertoivat mielestäni mielenkiintoista tietoa siitä, että asiantuntemuksen hankkiminen ja analysointikyvyn kehittäminen ovat lähes täysin jokaisen toimittajan omalla vastuulla, eikä toimittajia kouluteta siihen urheilutoimitusten sisällä. Tässä olisi kehityksen paikka tulevaisuutta ajatellen. Opinnäyteprosessin aikana selvisi myös se, että urheilutoimituksissa kamppaillaan resurssipulan kanssa niin ajallisesti kuin henkilöstömääränkin puolella, mikä taas hankaloittaa halutun sisällön tekemistä.

Toinen iso asia, joka värittää urheilutoimitusten arkea, on eläminen jatkuvan kiireen ja deadlinejen kanssa lähinnä printtilehtien painoaikataulujen takia. Haastateltavien lausunnoista pystyi helposti aistimaan kiireen tuoman harmituksen ja jopa ahdistuksen, koska sen myötä helposti myös valmiiden raporttien taso heikkenee, vaikka toimittajien rutiinitaso olisikin kova. Resurssien aiheuttamista hankaluuksista huolimatta haastateltavat kertoivat, että urheilutoimittajien taso on hyvä ja tiukoista aikatauluraameista huolimatta valmiit jutut ovat hyviä. Tämä herätti itselleni ajatuksen siitä, ovatko urheilutoimittajat itse asiassa jopa tietyllä tavalla tekijöinä parhaimillaan tapahtumaraportoinnin hektisessä paineessa, vaikka se haastaakin toimittajaa kenties eniten.

Urheiluraporttien tekeminen ja toimittajien työtahti herättää myös ajatuksen siitä kuinka kuluttavaa on valmistautua hyvin työkeikalle, mutta lopulta joutuu tekemään ratkaisut todella nopeasti. Työssä nousi esiin pohdintaa siitä, että urheilutoimitukset ovat sopeutuneet hyvin internetin alalle tuomiin muutoksiin. Tästä heräsikin kysymys siitä, pitäisikö urheilutoimitusten lopettaa taistelu printtilehtien deadlineja vastaan ja jättää raportit printtilehteen kokonaan tekemättä. Toisaalta ainakin tähän työhön haastatteleman ammatillaiset olivat vielä suhteellisen epäileväisiä esimerkiksi tekoälyn tuomia mahdollisuuksia kohtaan, ja printtilehden perinteisillä raporteilla nähtiin edelleen arvoa. Tulevaisuuden tutkimuskohde voisi esimerkiksi olla se, mikä on printtimedian ja etenkin urheiluraporttien tilanne 10 vuoden kuluttua, sillä tietynlaista murrosta on havaittavissa jo nyt internetin, suoratoistopalveluiden, sosiaalisen median ja tekoälyn myötä.

Lähteet

Eronen J. 2023 Jos työsi on tiedotteiden kopiointi, tekoäly vie sen. Journalisti Viitattu 3.12. 2023. <https://journalisti.fi/nakokulmat/2023/05/jos-tyosi-on-tiedotteiden-kopiointi-tekoaly-vie-sen/>

Fritze J. 2012. Paikallislehtien ”urheilutoimittajat”-Vahtikoiria, urheilun tosiuskovaisia vai paikallisyhteisön puolustajia?, Pro Gradu-tutkielma, Tiedotusoppi Tampere, Tampereen yliopisto Viitattu 11.11. 2023 <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/83454/gradu05825.pdf?sequence=1>

Haastateltava A. 2023 Haastattelu. Urheilujournalismin ammattilaista haastatteli 23.5. 2023 Jere Hellsten

Haastateltava B. 2023 Haastattelu. Urheilujournalismin ammattilaista haastatteli 25.5.2023 Jere Hellsten

Haastateltava C. 2023 Haastattelu. Urheilujournalismin ammattilaista haastatteli 31.5. 2023 Jere Hellsten

Haastateltava D. 2023 Haastattelu. Urheilujournalismin ammattilaista haastatteli 26.6. 2023 Jere Hellsten

Haastateltava E. 2023 Haastattelu. Urheilujournalismin ammattilaista haastatteli 2.6. 2023 Jere Hellsten

Harjumaa J. 2018 Urheilujournalismin muutosten vuosikymmenet: Miten urheilujournalismi on muuttunut viimeisen 20 vuoden aikana toimittajien ja uutisten näkökulmasta? Opinnäytetyö (AMK) Viestinnän tutkinto-ohjelma, Oulun ammattikorkeakoulu Viitattu 10.11.2023 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/159551/opinnaytetyo_valmis_jar_kkoharjumaa.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hellman H. 2021 Lehtiketjut ja lehdistön "uusi normaali": Keskittymisen mittaaminen ja sanomalehdistön keskittyminen Suomessa 2009–2019. Media & viestintä, 44(2), 92–116. <https://doi.org/10.23983/mv.10986>

Hellman H. 2022 Lehdet juhlivat lukijamääriään, mutta luku ei kerro mitään lehtien lukemisesta, kirjoittaa dosentti Heikki Hellman, Journalisti Viitattu 10.11.2023 <https://journalisti.fi/nakokulmat/2022/10/lehdet-juhlivat->

lukijamaariaan-mutta-luku-ei-kerro-mitaan-lehtien-lukemisesta-kirjoittaa-dosentti-heikki-hellman/

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2022. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö E-kirja Ellibs-kirjapalvelussa. 2. painos. Gaudeamus. Vaatii kirjautumisen palveluun. Viitattu 3.12. 2023
<https://www.ellibslibrary.com/fi/book/9789523458123>

Jatkoaika. 2023 Jatkoaika lopettaa Liigan ottelukohtaisten raporttien tekemisen – "Haluumme syventää tapaamme tehdä päivittäistä jääkiekkjournalismia", Jatkoaika.com Viitattu 10.11.2023 <https://www.jatkoaika.com/Uutiset/Jatkoaika-lopettaa-Liigan-ottelukohtaisten-raporttien-tekemisen-%E2%80%93-%E2%80%9CHaluamme-syvent%C3%A4%C3%A4-tapaamme-tehd%C3%A4-p%C3%A4ivitt%C3%A4ist%C3%A4-j%C3%A4kiekkjournalismia%E2%80%9D/252787>

Karjalainen M. 2021 Hufvudstadsbladetin urheilutoimitus keskittyy taustajuttuihin ja analyyseihin, Fair Play 4/2021 Viitattu 10.11.2023
<https://urheilutoimittajat.fi/fairplay/fair-play-4-2021/>

Kiukkonen H. 2013. Aamu on aina askeleen jäljessä: Lukijatutkimus Keski-suomalaisen urheilujournalismin modernisaatiosta, Pro gradu-tutkielma, Humanistinen tiedekunta, Viestintätieteiden laitos, Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/41006/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201303011285.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Laine A. 2023 Suomalaisen urheilujournalismin historiasta. Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia. Jyväskylän yliopisto Viitattu 3.12. 2023
<https://urheilujournalismi.jyu.fi/s/subg/page/historia>

Laitinen J. 2021 B-pisteen kaarelta pelin virtaukseen : diskurssianalyysi sanomalehtien urheilujournalismin kehityksestä jääkiekkoliigan finaaliuutisointien perusteella, Pro Gradu-tutkielma, Mediatutkimus, Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos, Humanistinen tiedekunta, Turun yliopisto Viitattu 10.11.2023
https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/151815/Laitinen_Jarkko_opinnayt_e.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Lehtisaari M. 2021, Henkilöjutut ja ilmiöjutut entistä tärkeämpiä urheiluu-
utisissa, Fair Play 1/2021 Viitattu 10.11.2023

<https://urheilutoimittajat.fi/fairplay/fair-play-1-2021/>

Makkonen K. 2010 Puoliksi tehty urheilujuttu. Ennakkosuunnittelun rooli Aamu-
lehden urheilutoimituksessa. Opinnäytetyö (AMK) Viestinnän koulutusohjelma,
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu Viitattu 11.11.2023

[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/19271/Keijo%20Makkonen%20o
pinnaytetyo.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/19271/Keijo%20Makkonen%20o
pinnaytetyo.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Malinen T. 2011 Uudistuspyrkimyksiä resurssien rajoissa Urheilujournalismin
kuva Ilkassa, Satakunnan Kansassa ja Savon Sanomissa, Pro Gradu-tutkielma,
Viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto Viitattu 10.11.2023

[https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/37293/URN%3aNB%3afi%3ajyu-
201202011107.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/37293/URN%3aNB%3afi%3ajyu-
201202011107.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

MTV Uutiset 2023. Viikottainen perinne katoamassa vähitellen eri puolilla
Suomea- sunnuntailehden saa luettavakseen yhä harvempi. Viitattu 3.12. 2023
[https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/viikottainen-perinne-katoamassa-vahitellen-
eri-puolilla-suomea-sunnuntailehden-saa-luettavakseen-yha-harvempi/8673148](https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/viikottainen-perinne-katoamassa-vahitellen-
eri-puolilla-suomea-sunnuntailehden-saa-luettavakseen-yha-harvempi/8673148)

Murto W. 2023 Seiväshyppääjä Wilma Murron Instagram-tili Viitattu 10.11.2023
<https://www.instagram.com/wilmamurto/>

Pohjola J. 2015 Taistelu urheiluhulluista, Journalisti Viitattu 10.11.2023
<https://journalisti.fi/artikkelit/2015/02/taistelu-urheiluhulluista/>

Puhtimäki J. Pesäpalloilija Juha Puhtimäen Instagram-tili Viitattu 10.11.2023
<https://www.instagram.com/juhapuhtimaki/>

Pulkkinen A. 2023. Leijonille todella komea voitto: Antti Suomela takoi
hattutempun – maalivahti Heljanko oli kuin tiiliseinä, Ilta-Sanomat Viitattu
10.11.2023 <https://www.is.fi/jaakiekko/art-2000009981155.html>

Pänkäläinen S.2021 Urheilujournalismi ja median muutos: Vähemmällä väellä
enemmän juttuja useammalle kanavalle, Liikunta&Tiede Viitattu 10.11.2023
[https://www.lts.fi/liikunta-tiede/artikkelit/urheilujournalismi-ja-median-muutos-
vahemmalla-vaella-enemman-juttuja-useammalle-kanavalle.html](https://www.lts.fi/liikunta-tiede/artikkelit/urheilujournalismi-ja-median-muutos-
vahemmalla-vaella-enemman-juttuja-useammalle-kanavalle.html)

Rantala K, 2018 Nopeammin, laajemmin, täsmällisemmin – Voitto-robotti
jäähkiekon otteluraporttien kirjoittajana Opinnäytetyö (ylempi AMK), Journalismin

koulutusohjelma, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Viitattu 10.11.2023
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/141603/Rantala_Kati.pdf?sequence=1

Rantanen M. 2023. NHL-jääkiekkoilija Mikko Rantasen Instagram-tili Viitattu 10.11.2023 <https://www.instagram.com/cradnec/>

Ruutu 2023. Ruutu-suoratoistopalvelun urheiluohjelmien etusivu Viitattu 3.12.2023 <https://www.ruutu.fi/urheilu>

Tuomasjukka T. 2022. Qatarin MM-kisat osoittavat urheilujournalismin muutoksen: ”Ihmiset eivät enää hoe, että älä sekoita urheilua ja politiikkaa”, Suomen Lehdistö Viitattu 10.11.2023 <https://suomenlehdisto.fi/qatarin-mm-kisat-osoittavat-urheilujournalismin-muutoksen-ihmiset-eivat-ena-hoe-etta-ala-sekoita-urheilua-ja-politiikkaa/>

Virtapohja K. 1998, Sankareiden salaisuudet: journalistinen draama suomalaista urheilusankaria synnyttämässä. Jyväskylä. Atena Kustannus.

Vuorinen S. 2007. Kohti koko kansan urheilujournalismia. Sanomalehtien urheilutoimitusten esimiehet urheilujournalismin kehittäjinä, Pro Gradu-työ, Tiedotusoppi, Tampereen yliopisto Viitattu 11.11.2023 <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/78045/gradu01856.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Yle 2021. Liki jokainen Suomen 15 vuotta täyttänyt lukee sanomalehtiä. Viitattu 11.11.2023 <https://yle.fi/a/3-11755690>

Haastattelukysymykset

Kuinka pitkä kokemus sinulla on urheilujournalismin parista?

Miten sisällön tekeminen on tuona aikana muuttunut?

Millaisena koet urheilutoimituksen yleisen suhtautumisen ja arvostuksen tapahtumaraportteja kohtaan?

Millaisena näet printtimedian urheiluraporttien nykytilanteen?

Millaisista elementeistä koostuu mielestäsi onnistunut urheiluraportti printtimediassa?

Millaisia ominaisuuksia onnistuneen tapahtumaraportin tekeminen vaatii toimittajalta?

Millaisena koet tapahtumaraporttien journalistisen laadun ja syvällisyyden verrattuna muihin juttutyyppeihin?

Miten haluaisit kehittää tai parantaa raporttien sisältöjä?

Miten käsikirjoittamatonta urheilutapahtumaa ja sen käännteitä voisi käsikirjoittaa ennalta?

Tapahtuvatko kaikki tekstiin tulevat valinnat vasta jutun kirjoittamisen yhteydessä?

Millaisena koet henkilökohtaisen ennakkotyön tekemisen suhteessa valmiiseen?

Onko olemassa jokin valmis raportoinnin formaatti tai pohja, jossa vain nimet, ajat ja paikat muuttuvat?

Asettavatko printtiversion paikoin tiukat deadlinet jotain haasteita tapahtumaraportoinnille?

Miten olet itse pyrkinyt ratkomaan mahdollisia ongelmatilanteita?

Millaisena koet deadlinejen merkityksen suhteessa raportin journalistisen sisällön laatuun?

Miten koet internetin kehityskulun vaikuttavan printtituotteeseen ja sen laadukkuuteen urheilutoimituksen ja tapahtumaraportoinnin näkökulmasta?

Miten urheilujournalismin ala on printtimediassa mielestäsi reagoinut ympärillä oleviin raportoinnin muutoksiin?

Kuinka paljon toimittaja voi käyttää omaa luovuuttaan faktapohjaisen tapahtumaraportin tekemisessä?

Millainen merkitys toimittajan analyttisellä sisällöllä on valmiissa raportissa?

Kumpi on urheilutoimittajalle nyt ja tulevaisuudessa mielestäsi tärkeämpää spesifi lajitietämys vai yleishyödyllisyys, kun ajatellaan urheiluraportointia?

Miten urheilutoimittajia koulutetaan toimituksen sisällä analyttisyyteen ja lajitietämykseen liittyvissä asioissa raportoinnin näkökulmasta?

Miten koet tapahtumaraporttien kaavamaisuuden ja omaperäisyyden olevan suhteessa toisiinsa?

Millaiselta printtisisältöjen ja raporttien tulevaisuus näyttää?

Onko raporttien poisjättöä printtituotteesta ajateltu toimituksen sisällä?

Miten koet nuorten toimittajien muuttavan tai muuttaneen tekemisen kulttuuria urheilutoimituksissa?

Millaisissa osa-alueissa näkisit tekoälyn olevan potentiaalisesti eniten hyödyksi?

Millaisena näet tapahtumaraporttien merkityksen seuraavana päivänä ilmestyvässä painotuotteessa tällä hetkellä?

Miten näet maakuntalehtien sunnuntain printtiversioiden vähenemisen vaikuttavan urheilu-toimitusten toimintaan etenkin tapahtumaraportoinnin näkökulmasta?

Miten paljon paikallismedioiden raporteissa voidaan nostaa esille paikallisuutta sekä me-henkeä?

Uskalletaanko paikallismedioiden tapahtumaraporteissa mielestäsi riittävästi kritisoida niin sanotusti omien joukkueiden tai urheilijoiden tekemistä ilman pelkoja esimerkiksi haastattelujen tai suhteiden menettämisestä?

Mitkä keinot tai voisivat mielestäsi muuttaa printtisisältöjen tämän hetken huonoa kehityskulkua (levikkien putoaminen)?

Olisiko printtimedioiden mahdollista rakentaa raportoivista toimittajistaan omia henki-löbrändejä enää puhtaasti printtilehden sisällön kautta?